

nemlig da vi skulde give Statens Rentegaranti for den Kjøbenhavnst—Korsørste Bane, paastod man, at det var en meget farlig Sag for Statskassen at overtage en saadan Garanti, men nu har dog Erfaringen vist, at denne Bane har kunnet betale sig og desuden give et Overskud til Actionairerne. Jeg drager altsaa til Minde, at Erfaringen ved det første Jernbaneanlæg her i Landet fuldstændig har gjort alle finantzielle Betænkeligheder tilfamme og slaaet dem af Marken. — Jeg gaaer dernæst tilbage til 1854, da der var Tale om jydsk Jernbaneanlæg. Dengang sad der som Medlem her i Thinget en Mand, der senere kom tilbage som Finantsminister, nemlig den nu afdøde Westenhofz. Han ansaaes som en finantziel Capacitet, ikke alene her i Landet, men ogsaa i Hamborg og London, og de Herrer, som ville eftersee Rigsdagstidenden fra den Tid, ville finde, at han udtalte, at det Høieste, Danmark burde hazardere paa jydsk Jernbaneanlæg, var 7—8 Millioner, ja, flere vide desuden, at han betænkte sig paa at sige Ja til Forslaget, fordi det var Kongeriget Danmark alene, der skulde bære den Gjæld, som stiftedes til Anlæg af jydsk Jernbaner. Denne Finantsmand, den tilkommende Finantsminister, den finantzielle Capacitet paa flere af de største Pengesteder, drog altsaa i Tvivl, om Danmark kunde affee mere end 7 til 8 Millioner til de jydsk Jernbaner, og om man kunde faae Obligationerne affatte, fordi de hvilede paa Kongeriget alene istedetfor paa hele Staten; men den samme Mand fremtraadte 4 til 5 Aar derefter med det Forslag, som har skaffet Sjælland sine Jernbaner, og han maa altsaa selv have indseet, at han havde undervurderet Landets finantzielle Stilling samt den Tilro, som Kongeriget Danmarks Finantser nøde paa Pengemarkedet. Naar vi naae til 1869 have vi, foruden Garantien for den sjællandske Bane fra Korsør til Helsingør, paataget os en Garanti for endnu en sjællandsk Jernbane; vi have bygget Jernbaner i Thy og Sjælland for 21 Millioner Rd., og dog ville de Herrer troe, at vi ikke i Løbet af 5—6 Aar skulde kunne udholde hyderligere at bygge Jernbaner for 8 Millioner. I disse Talspørrelser kunne de Herrer vistnok ikke finde noget Bevis for, at vi skulde gaae imod Udvalget, men jeg troer,

at Betragtningen af den pecuniære Side ved vore Jernbaner netop leder til at følge Udvalget og til at mene, at det ikke har overvurderet Danmarks finantzielle Kræfter eller finantzielle Anseelse ved at komme med en Begjæring om 8 Millioner. Dersom de Herrer blot tage Hensyn til Summen og ikke ville gaae imod Sagen selv — hvad de jo sige, at de ikke ville, — kunne de blot forlænge Aaremaalet. De kunne sige: Det er for hurtigt at være færdig i 1874; lad os udtrække Foretagenbet til 1876 eller 1878, saa ville vi kunne overkomme det. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavn, der er Ordfører for Finantsudvalget (Fenger), besidder en Dygtighed i finantziel Henseende, som jeg yder af Anerkjendelse, og jeg er meget tilbøielig til at høre mig for ham i saadanne Spørgsmaal, men jeg kan dog ikke lade det staae uimodsagt, naar det ærede Medlem i sin Erklæring siger, at det skulde være betænkeligt, at der aarligt i de følgende Aar udgaves 2 Millioner Rd. i Obligationer paa Pengemarkedet, og at det skulde kunne bevirke vore Statspapirers Dalen. Jeg troer, at denne Profeti er altsfor ængstelig, og at det ærede Medlem ikke har taget alle de Momenter med i Betragtning, som ere indvirkende paa vort Pengemarked. Det er jo almindelig bekjendt, at de Pengeeffecter, som i Henseende til Afsetning concurrere med de danske Statsgjældsobligationer, især ere Creditforeningsobligationer; men hvis der her efter blev en mindre Udgang af disse, end der har været i de sidste 10 Aar, vilde der altsaa blive flere Kjøbere af kongelige Statsgjældsobligationer. Dersom man forudsætter, at Landeiendommens Værdi i Danmark ikke i de nærmeste Aar vil gaae op i samme Forhold, som i de sidste 10 til 20 Aar, troer jeg, at deraf nødvendigtvis vil følge, at der vil blive creeret et mindre Antal Creditforeningsobligationer, og at der for Pengemarkedet vil blive besparet betydelige Capitaler, som ellers vilde søge hen til dem; men disse Penge ville da rimeligvis for en stor Deel søges til de kongelige Statsgjældsobligationer. Det tør vistnok antages for givet, at vore Landeiendomme ere gaaede op til en meget høj Priis, og at deres Værdi ikke vil forøges i de næste 10 Aar, saaledes